

ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
27 ΜΑΪΟΥ 2015
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Το παράδειγμα αυτό παρακίνησε έναν παπουτσή να μάθει σε ένα κοράκι τον ίδιο χαιρετισμό. Για πολύ καιρό κόπιαζε μάταια: κάθε φορά που το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσήσ συνήθιζε να λέει: «Κρίμα στον κόπο μου!».

Αν όμως τύχει να χάσουν την αρχή (εξουσία) / να πέσουν, όπως συνήθως συμβαίνει, τότε καταλαβαίνουν πόσο τους έλειπαν οι φίλοι / πόσο στερημένοι ήταν από φίλους. Λένε πως ο Ταρκύνιος, όταν ήταν εξόριστος, είπε αυτό (το λόγο): « Τότε μόνο κατάλαβα ποιους είχα αληθινούς φίλους και ποιους ψεύτικους, όταν δεν μπορούσα πια να ανταποδώσω τη χάρη ούτε σε εκείνους ούτε σε αυτούς».

Σαν έμαθε η Πορκία, η γυναίκα του Βρούτου, το σχέδιο του άντρα της να δολοφονήσει τον Καίσαρα, ζήτησε ένα ξυράφι μανικιουρίστα τάχα για να κόψει τα νύχια της και αυτοτραυματίστηκε με αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν τυχαία. Έπειτα ο Βρούτος, αφού οι υπηρέτριες τον κάλεσαν στην κρεβατοκάμαρα με ξεφωνητά, ήλθε για να την μαλώσει, επειδή τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα.

B 1. α. pari
diutius
inopum
haec
quo
neuter
cultelli
ungues
mihi
eius

β. Ea exempla sutores quosdam incitaverunt / incitavere.

B2. doctu
respondendo
solentium
perdam
faciendus
casuris
sunto
diceremur
fert
referre
interfice
cognoscetis
elaberentur

resecuerit
obiurgavisse

Γ1 α. postquam Brutus vocatus est

Η χρονική πρόταση εκφέρεται με οριστική, γιατί εκφράζει καθαρά χρονική σχέση. Ειδικότερα με χρόνο παρακείμενο (vocatus est), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (venit) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν.

β. «Quos fidos amicos habui (habueram)?»

γ. Homines dicunt Porciam, Bruti uxorem, cultellum tonsorium poposcisse.

δ. quod Tarquinius dixisse fertur exulans

Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου dixisse τίθεται σε ονομαστική (Tarquinius), επειδή το ειδικό απαρέμφατο εξαρτάται από το παθητικό λεκτικό προσωπικό ρήμα fertur. Πρόκειται για το φαινόμενο της άρσης του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου. Η σύνταξη είναι προσωπική και έχουμε ταυτοπροσωπία. Κατ' επέκταση αλλάζει και η πτώση της μετοχής και τίθεται σε ονομαστική (exulans), επειδή είναι συνημμένη στο υποκείμενο Tarquinius.

Γ2 α. Id exemplum sutorem quendam incitat ut corvum doceat parem salutationem.

Εφόσον το ρήμα εξάρτησης incitat τίθεται σε αρκτικό χρόνο, η βουλητική εκφέρεται υποχρεωτικά με υποτακτική ενεστώτα (doceat), γιατί αναφέρεται στο παρόν- μέλλον.

Στις βουλητικές προτάσεις ισχύει ο κανόνας της ιδιομορφίας της ακολουθίας των χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της (συγχρονισμός δευτερεύουσας βουλητικής με την κύρια πρόταση στο μυαλό του ομιλητή).

β. Αντίθετο του πραγματικού στο παρόν: Quodsi forte caderent, tum intellegeretur.

Αντίθετο του πραγματικού στο παρελθόν: Quodsi forte cecidissent, tum intellectum esset.

γ. ut (Brutus) eam obiurgaret: τελική πρόταση

qui eam obiurgaret: αναφορική- τελική πρόταση

eam obiurgatūa: σουπίγο σε αιτιατική

eius obiurgandae causa / gratia: εμπρόθετη γενική γερουνδιακού (υποχρεωτική γερουνδιακή έλξη)